

Zenski štrajk.

(Bo) nemških socijalnih demokratov proti materinstvu.)

V socijalnodemokratskem taboru na Nemškem imajo zdaj velike in razpurljive razprave. To pot pa ne gre za konflikte med revizioniste in radikalci, ne gre za teoretična ali taktična vprašanja, marveč za novo uporabo starega socijalnodemokratskega sredstva oziroma za prenehanje tega sredstva v najintimnejše življenje.

Stavka je poglavito sredstvo socijalnih demokratov v vseh političnih in gospodarskih bojih in generalna stavka velja pri njih za najzanesljivejšo in najmočnejšo presijo na državo. O splošnih stavkah govore socijalni demokrati že desetletja a je še nikoli niso mogli resno poskusiti.

Zdaj se je našla znatna skupina v socijalnodemokratski stranki, ki hoče poskusiti s posebno vrsto splošne stavke; ta skupina hoče, naj se začne generalna stavka — fiziološkega značaja in mogoče doni iz socijalnodemokratskega tabora klic: "Proletarke, ne rodite več!" Popolnoma resno se je med berolinskimi socijalnimi demokrati začela agitacija, naj ženske začno generalno stavko, naj več ne rodijo.

Ze več kakor sto let je tega, kar je angleški nacionalni ekonom Malthus začel oznanjati nauk, da se, človeštvo prehitro množi. Zastopal je misel da se produkcija živil ne množi tako hitro, kakor se množi človeški rod in da je to izvor vse bede. Kdo bi mislil, da bo več kakor sto let po razglasitvi tega nauka začeli nemški socijalni demokrati resno razpravljati o praktičnem malthusianizmu in uvaževati, če je mogoče premeniti obstoječe socijalne razmere na ta način, da začno ženske stvakati. V Berolinu se vrše veliki šo-

di, ki se jih zlasti ženske udeležujejo. Na teh shodih nastopajo socijalno-demokratski in nesocijalno-demokratski zdravniki in razpravljajo obširno in zanimivo o vprašanju, ali kaže še nadalje, da dajejo proletarke državi otroke, ki jih gmotno dobro stoječe meščanstvo neče več dati v zadostnem številu.

Znano je kako veliko skrb ima francoski narod s svojo prihodnostjo. Francoske žene nečejo roditi, nečejo imeti otrok. Francozinja ima povprek le dva otroka in jih več ne mara. Posledica tega je, da francoski narod po številu čimdalje bolj zaostaja, zlasti za Nemci, pa tudi za razmeroma za Italijani in Angleži. Francoska vlada se trudi na vse načine, da bi izboljšala te razmere, toda Francozinja neče roditi. Vzrokov je več: Francozinja ljubi življenje in neče, da bi jo pogosti porodi predčasno oslabili in uničili njeno telesno lepoto; ne mara imeti križev z otroci, češ, enega ali dva otroka je še lahko dobro vzgojiti in jim pripraviti udobno življenje, če je pa pri hiši pet ali šest otrok, jih je nemogoče skrbno vzgojiti in jih vse udobno preskrbeti; če je premoženje pri hiši, se med pet ali šest otrok tako razdeli, da nobeden nič izdatnega nima, medtem ko je dvema otrokoma s takim premoženjem že kolikor toliko pomagano.

Tudi na Nemškem so pri zadnjem ljudskem štetju zapazili, da pojema število porodov. Nemški narod se sicer še znatno množi, a ne več tako kakor prej. Meščanske matere so začele posnemati Francozinje in ne marajo več otrok; kvečjemu imajo dva, dočim jih ima nemški kmet in tudi nemški delavec še osem in deset. Daljnji simptomi vsekakor kažejo, da mora tudi Nemčija resno računati s tem, da začne pojemat število porodov in da množenje nemškega naroda ne bo več tako izdatno, kakor je bilo dosedaj. Vodilni krogi

nemške države tudi z vso resnobo upoštevajo te okoliščine in preiskujejo ta fenomen. Gre pa tukaj za stvar, na katero ima država, kakor vidimo na Francoskem, preklicano malo vpliva, dasi je vsa njena eksistenca in bodočnost prizadeta. Če ženske nečejo imeti otrok, pa jih nimajo, naj stori država, kar hoče.

Socijalni demokrati so spoznali pomen tega problema in začeli so javno oznanjati: Proletarke, ne rodite, pa se bo rešilo socijalno vprašanje hitro in ugodno. In proletarske žene niso morda še nikoli tako navdušeno aplavdirale nobenemu govorniku, kakor berolinskemu doktorju Mosesu, ki jim je zaklical, žene, ne rodite če hočete dobro živeti in svet.

Doktor Moses oznanja: Če bo država občutila posledice ženske stavke, če bo začelo zmanjkovati rekrutov za armado in delavskih moči za tovarne, bo morala država kapitalirati in bo morala ustvariti proletarijatu boljše življenske pogoje.

Kakor se vidi, je doktor Moses do skrajnosti izpeljal načelno stališče, ki je zavzemajo socijalni demokrati pri dovoljevanju rekrutov: Tej vladi nobenega moža.

To je utopijska, pravijo vodilni socijalni demokrati in tudi najbolj znani socijalni demokrati agitatorici Klara Zeskin in Roza Luxemburg sta tega mnenja. Obe pravita: ženska stavka je dvorezen nož. Manj ko bo dobila država vojakov, manj bo imela bojevnikov. Socijalno vprašanje se da v zmislu proletarijata rešiti samo z masami in zato je treba, da imajo ženske kolikor mogoče otrok. Ženska stavka bi obvarovala bedo le tiste, ki niso rojeni, a stranke se bore za tiste, ki so na svetu. Socijalni demokrati morejo zmagati samo s številom svojih privrženec, če pa ženske ne bodo rodile, ne bodo nikoli dosegli zmage. In tako kliče ta skupina: Ženske delujte pridno in

vtrajno, da s bodo množile socijalnodemokratske mase.

Pa berolinske proletarke so menda bolj vnete za stavko, kakor za pomnoževanje socijalnodemokratskega naraščanja. Po doktorju Mosesu so aplavdirale doktorju Bernsteinu, Alfredu, ne Edvardu. Ta jim je cel problem razložil še jasneje, pa menda tako — popularno, da se večina poslusalke ni mogla nasmejati, dočim je bila manjšina zelo ogorčena.

Agitacija v Berolinu je velika in vse kaže, da se ženske v nevarni meri razvzemajo za stavko. Na to vpliva pač ženski naturel bolj kakor vsi oziri na socijalno vprašanje. Vsekako je ta agitacija zelo zanimiv pojav, kajti tu vidimo prvi poskus disciplinirati in organizirati sabotažo na polju, na katerem se nobena stranka ni segla. Berolinska parola je: pet let nič otrok, potem pa kvečjem dva ali tri.

Voditeljem nemške socijalne demokracije to gibanje pač ne dela veselja ali kakor se kaže, ne izda njih odpor nič preveč. Sredstva, prisiliti proletarske ženske, da bi rodile, pač ni, kakor je nemogoče jih prisiliti, da bi ne rodile. Na vsak način se voditelji lahko tolažijo, da bo silno mnogo stavkokazk.

Roparski umor.

Iz Klanstala poročajo: Pred večerajšnjim so našli gostilničarja Schroederja v Braunlage v njegovi gostilni ustreljenega in oropanega. Dva mlada človeka, ki sta sumljiva kot storilca, sta zbežala v Osterode, kjer sta se hotela preoblebiti. Ko sta se tam pogajala z nekim trgovcem, je prišla policija, ki sta jo osamljenca sprejela s strelji iz revolverja. En delavec je bil usmrčen, en policist pa ranjen. Enega morilca so prijeli, drugi pa se je za barikadiriral ter streljal na policijo. Zažgali so žveplo, da s tem preženejo morilca iz hiše. Ko se je pokazal pri oknu, ga je neki policist ustrelil.

Nerednosti prebave.

Da ste dobrega zdravja, ne smemo pustiti, da pridejo v nered naši prebavljalni organi, ker je to vedno znamenje bolezni celega telesa, ali posebnih organov. Brez prave hrane in prave prebave ni življenja. Raditega pa morate imeti vedno pri rokah kako zdravilo, ki vam v slučaju nerednosti prebavljalnih organov hitro pomaga. V takih slučajih priporočamo vsakemu dobro, zanesljivo in takoj delujoče

TRINERJEVO AMERISKO

GRENKO VINO

To izvrstno zdravilo očisti prebavljalne organe popolnoma, ne da bi telesu povzročalo kake težave. Zboljša vaš apetit, da e moč prebavljalnim organom, odstrani zaprtje in vse teškoče, ki so s tem združene. Rabiti se mora pri vsaki nepriliki.

Imejte to zdravilo vedno doma in rabite je kadar imate:

ZAPRTJE,
GLAVOBOL,
BOLEČINE V
SPODNJEM DE-
LU TELESA,
SLABOST

NERVOZNOST,
NEPREBAVNOST,
ZGUBO APETITA,
BRUHANJE,
SLABO RAZPOLO-
ZENJE PO JEDI

Ne vrjemite, da take bolečine same zginejo. Če se tako; ne zdravijo, vselej oslabijo organe. Najbolje zdravilo vseh takih slučajih je

Trinerjevo amerisko grenko vino.

PO LEKARNAH. Zvežite ponaredbe

JOSIP TRINER,

Importer in exporter.

1333-9 S. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

VELIKA RAZPRODAJA.

Pohištva, pečij, preprog in karpetov.

Okrogle mize s tremi deskami	\$7.50 in več
Fine "brass" postelje, garantirane	\$7.00 in več
Železne postelje, vse barve	\$2.25 in več
Omare z ogledalom ali brez	\$5.50 in več
Kuhinjske omare	\$4.50 in več

Vse drugo pohištvo po najnižjih cenah v mestu.

500 pečij za premog. :: 500 pečij za plin.

Se prodajo sedaj po najnižjih cenah. Vse blago se pripelje na dom isti dan, ko je prodano.

CLEVELAND FURNITURE COMPANY

5824 ST. CLAIR AVE. 2 PRODAJALNE 708 EAST 152nd ST.

GOTOV DENAR ALI KREDIT.

